

**WŁADYSŁAW
SYROKOMLA**

DYFERENCJA

Władysław Syrokomla

Dyferencja

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=23551834

Dyferencja:

Аннотация

Ciesz się klasyką! Miłego czytania!

Содержание

I	5
Конец ознакомительного фрагмента.	9

Władysław Syrokomla

Dyferencja

dyferencja (z łac.) – różnica, różnica zdań; tu: sprawa sporna.

[przypis edytorski]

I

Starzy szlachta tam pod miedzą
Na naradzie ważnej siedzą,
A wokoło młodzież wrząca,
Tysiąc gniewnych słów wytrąca, —
Lud się na dwie strony dzieli,
Błyszczą ostrza karabeli.
Pan komornik z sznurem stawa¹;
Woźny wznosi papier w górę,
Słowem jakaś tu rozprawa,
I *de hajda*² – i *de jure*³.
At, mospanie, któż i kiedy
Przywileje szlachty zaćmi?
To jest zatarg między braćmi
Przy podziale swojej schedy⁴.
A u szlachty takie chucie:
Że gdzie sprawa, tam i wrzawa,
A gdzie wrzawa, tam i bitwa,
Potém kończą na statucie,
Potém kielich i modlitwa. —

¹ *stawa* – dziś popr. forma 3.os.lp: staje. [przypis edytorski]

² *hajda* (z ukr.) – okrzyk popędzający, zagrzewający do ruszenia w drogę, do ataku itp. [przypis edytorski]

³ *de jure* (łac.) – z prawa; według prawa. [przypis edytorski]

⁴ *scheda* – spadek. [przypis edytorski]

Szlachcic pocziw – bo ma duszę,
A wrzaskliwy – bo szlachetny,
Urodzony – nie sławetny,
I nie straszne mu ratusze!
Process w sądzie – to nie boli,
A zabawka niezła wcale; —
Więc brat z bratem przy podziale
Zabijacko się warcholi. —
Ich się ojcu niegdyś szczęści,
Dość zostawił dla nich mienia,
Co dziś dzielą na dwie części,
Wedle Boga i sumienia. —
Dzielią słusznie jak wystarczy,
I grosiwo, i spiżarnię,
I oborę, i owczarnię,
I nabytek gospodarczy. —
Potém z obu stron namowy,
Pan komornik przez zagony
Ciągnie sznurem na dwie strony
I wydziela dwie połowy. —
Zabił wiechę strojną w liście,
Wsunął cérkiel za popręgę⁵
I zawołał zamasyście:
– «No, skończyliśmy mitręgę⁶!
Waść sądowy **jenerale**⁷,

⁵ *popręga* – pasek noszony na wierzchnim ubraniu. [przypis edytorski]

⁶ *mitręga* – trud. [przypis edytorski]

⁷ *jenerał* – tak zwano woźnych; [*jenerał*: dziś: *generał*; red. WL]. [przypis autorski]

Mości strony i starszyzna!
Niech mi teraz każdy przyzna,
Żem wydzielił doskonale. —
Ot jak z boru do sosenki
Idzie ścianką ta drożyna,
Stefanowe z prawej ręki,
A co z lewej – to Marcina,
A zaś młynek i zatoka
Służą obu jednostajnie. —
Równe schedy jak dwa oka,
Nawet pręta⁸ nikt nie stracił,
Mierzę słusznie, nieprzedajnie,
Bo mię żaden nie zapłacił,
Nie skaptował, nie przyodziął, —
Ot i sprawa, i rozprawa!
Pytam trzykroć wedle prawa:
Czyli zgoda na mój podział?»
Stefan krzyknął: «Nie masz zgody!
Bo mi krzywda w oczy kole, —
U mnie piasek – a tu pole,
Że choć zaraz sięj ogrody!
Mórg⁹ pod lasem... tak daleko...
Co ja zrobię z tym kawałkiem?

⁸ *pręt* – tu: daw. miara, wynosząca 12–15 stóp, tj. ok. 4 m. [przypis edytorski]

⁹ *mórg* – morga (z niem.: *morgen*: ranek), używane spolszczenie: jutrzyna; daw. jednostka powierzchni rolnej, początkowo oznaczała obszar, jaki jeden człowiek może zaorać (zasiać, skosić itd.) jednym zaprzęgiem w ciągu jednego dnia roboczego, czyli od rana do południa); na terenach daw. Rzeczpospolitej wynosiła 0,5–0,6 hektara (ok. 500 m²). [przypis edytorski]

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.